

Bruxelles, 5 octombrie 2023
(OR. en)

13832/23

TRANS 397
CLIMA 445
ENV 1083
SAN 567
IND 512
STATIS 62

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	4 octombrie 2023
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 566 final
Subiect:	COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR Propunere de Declarație europeană privind deplasarea cu bicicleta

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2023) 566 final.

Anexă: COM(2023) 566 final

Bruxelles, 4.10.2023
COM(2023) 566 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Propunere de Declarație europeană privind deplasarea cu bicicleta

1. Introducere și justificare

Plasarea bunăstării persoanelor și a competitivității industriei europene în centrul tranziției verzi reprezintă o prioritate-cheie pentru Comisia Europeană. Deplasarea cu bicicleta, una dintre cele mai durabile și mai sănătoase forme de transport și o industrie care se dezvoltă rapid, este în măsură să sprijine acest proces important.

Creșterea ponderii deplasării cu bicicleta contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, a poluării atmosferice și fonice, precum și a congestionării traficului. În plus, deplasarea cu bicicleta poate îmbunătăți bunăstarea fizică și mintală, precum și incluziunea socială. Este un factor determinant esențial al turismului durabil și aduce, de asemenea, beneficii concrete economiei locale prin crearea de locuri de muncă verzi de calitate, în special întreprinderilor mici și mijlocii.

Prin urmare, Comisia propune stabilirea unui set de principii care să contribuie la valorificarea întregului potențial al deplasării cu bicicleta în UE.

Aceste principii ar urma să fie încorporate în **Declarația europeană privind deplasarea cu bicicleta** („declarația”), concepută să servească drept busolă strategică pentru viitoarele politici ale UE și naționale relevante.

Declarația inclusă în anexa la prezenta comunicare este prezentată de Comisie și urmează să fie semnată de Parlamentul European, Consiliu și Comisie ca declarație comună.

Se preconizează că acesta va contribui la atingerea obiectivelor Pactului verde european, ale Strategiei pentru o mobilitate durabilă și inteligentă și ale Planului de acțiune privind reducerea la zero a poluării. În plus, declarația este aliniată la principiul 20 al Pilonului european al drepturilor sociale, care prevede că orice persoană are dreptul de a avea acces la servicii esențiale de bună calitate, inclusiv pentru transport.

Prezenta propunere răspunde solicitărilor din partea Parlamentului European, în special în rezoluția sa referitoare la elaborarea unei strategii a UE pentru deplasarea cu bicicleta¹, precum și din partea majorității statelor membre². Declarația este în concordanță cu Noul cadru al UE pentru mobilitatea urbană³.

2. Eforturi în curs

Astfel cum se menționează în Noul cadru al UE pentru mobilitatea urbană, pentru a contribui la obiectivele din ce în ce mai ambițioase ale UE în materie de climă, mediu, digitalizare, sănătate și societate, UE trebuie să ia măsuri mai ferme privind mobilitatea urbană pentru a trece de la abordarea actuală bazată pe fluxurile de trafic la o abordare bazată pe deplasarea persoanelor și a mărfurilor într-un mod mai durabil⁴.

¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0058_RO.html

² <https://www.benelux.int/fr/publication/european-cycling-declaration/>

³ COM(2021) 811.

⁴ Aceasta se traduce printr-o rețea principală de transport colectiv/public mai puternică, opțiuni mai bune pentru o mobilitate activă (de exemplu, mersul pe jos, mersul cu bicicleta), o logistică urbană eficientă cu emisii zero și

Cu toate acestea, în pofida numeroaselor beneficii ale mersului cu bicicleta, numărul persoanelor care se deplasează cu bicicleta la nivelul UE este în continuare prea mic⁵, cu diferențe uriașe între diferite state membre, regiuni și orașe. Acest lucru este cauzat în special de infrastructura inadecvată și de preocupările în materie de siguranță derivate, precum și de diferențele de atitudine culturală față de deplasarea cu bicicleta și de lipsa de informare.

UE, în general, și Comisia, în special, au luat deja mai multe măsuri pentru abordarea acestor probleme și promovarea deplasării cu bicicleta, cum ar fi:

- revizuirea politicilor UE în domeniul transporturilor: Strategia pentru o mobilitate durabilă și inteligentă⁶ și Cadrul UE pentru mobilitatea urbană⁷ solicită creșterea gradului de utilizare a bicicletei și a altor forme durabile de transport;
- încurajarea utilizării bicicletei în conceptul UE de planificare a mobilității urbane durabile, parte a Recomandării (UE) 2023/550 a Comisiei⁸ privind programele naționale de sprijin pentru planificarea mobilității urbane durabile;
- stabilirea unor cerințe pentru o mai bună integrare a modurilor de transport active în nodurile multimodale pentru pasageri din cadrul nodurilor urbane și pentru menținerea continuității și a accesibilității pistelor pentru biciclete cu scopul de a promova modurile active de transport, incluse în propunerea de revizuire a Regulamentului privind rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T)⁹;
- stabilirea unor cerințe pentru colectarea și transmiterea către Comisie a datelor privind mobilitatea urbană în nodurile urbane, incluse în propunerea de revizuire a Regulamentului TEN-T;
- stabilirea unor cerințe pentru un număr minim de locuri de parcare pentru biciclete în propunerea de revizuire a Directivei privind performanța energetică a clădirilor¹⁰;
- stimularea utilizării bicicletelor prin introducerea unei noi scheme de comercializare a certificatelor de emisii (ETS2)¹¹, care va introduce un preț al carbonului pentru combustibilii utilizați în sectorul clădirilor, al transportului rutier și în alte sectoare și care va pune la dispoziția statelor membre venituri semnificative obținute în urma licitării certificatelor de emisii pentru a sprijini tranziția verde, inclusiv în sectorul transporturilor;

livrări „pe ultimul kilometru”, precum și îmbunătățirea nivelului de accesibilitate. În vreme ce o astfel de multimodalitate ar trebui să fie principiul nostru director în materie de mobilitate urbană, mobilitatea conectată, automatizată și partajată cu emisii zero va fi o componentă-cheie a tranziției către un viitor urban neutru din punct de vedere climatic, care să permită în egală măsură zonelor suburbane și rurale să se conecteze în mod durabil cu orașele. Pentru a spori eficiența la nivelul întregului sistem, se impune o mai bună gestionare a transportului și a mobilității utilizând noduri multimodale și soluții digitale.

⁵ Potrivit sondajului Eurobarometru din 2019, aproximativ 9 % dintre cetățenii UE utilizează biciclete (electrice) sau trotinete ca principal mijloc de transport. Sursă: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2226>.

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0789>

⁷ <https://op.europa.eu/ro/publication-detail/-/publication/ad816b47-8451-11ec-8c40-01aa75ed71a1>

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32023H0550>

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0812>

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A52021PC0802>

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32023L0959&qid=1688743056255>

- crearea Fondului social pentru climă¹², cu finanțare specifică destinată grupurilor vulnerabile afectate în mod deosebit de ETS2, pentru a accelera decarbonizarea clădirilor și a stimula adoptarea mobilității și a transportului cu emisii zero și cu emisii scăzute, incluzând sprijin pentru achiziționarea și utilizarea bicicletelor;
- propunerea de reformare a Directivei privind impozitarea energiei¹³ pentru a contribui la abordarea provocărilor legate de climă și de mediu în domeniul transporturilor;
- finanțarea unor proiecte legate de deplasarea cu bicicleta prin diverse programe, cum ar fi Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Mecanismul pentru interconectarea Europei, Mecanismul de redresare și reziliență¹⁴, InvestEU¹⁵ și programul Orizont Europa;
- sprijinirea cercetării și a inovării¹⁶ în domeniul tehnologiilor și serviciilor legate de deplasarea cu bicicleta, cum ar fi bicicletele electrice, bicicletele și echipamentele dedicate sau adaptate persoanelor cu handicap, sistemele de partajare a bicicletelor și aplicațiile inteligente pentru deplasarea cu bicicleta;
- promovarea deplasării cu bicicleta ca sport, activitate recreativă și mijloc de transport, care contribuie la un stil de viață sănătos și activ în contextul campaniei #BeActive¹⁷, culminând cu Săptămâna europeană a sportului¹⁸, precum și prin campanii de

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32023R0955&qid=1688742687499>

Se preconizează că **Fondul social pentru climă**, având ca resurse veniturile din actuala schemă de tranzacționare a certificatelor de emisii și în principal din noua schemă pentru clădiri, transportul rutier și micile industrii (ETS2), va mobiliza în perioada 2026-2032 un sprijin în valoare de 86,7 miliarde EUR pentru gospodăriile vulnerabile, utilizatorii de transport vulnerabili și microîntreprinderile vulnerabile în vederea asigurării unei tranziții echitabile.

¹³ Propunere de directivă a Consiliului privind restructurarea cadrului Uniunii de impozitare a produselor energetice și a energiei electrice (reformare) (COM/2021/563 final).

¹⁴ În prezent, Comisia estimează, pe baza planurilor naționale de redresare și reziliență evaluate și aprobate, că în cadrul acestor planuri s-au alocat în total 1,7 miliarde EUR pentru măsuri legate de infrastructura pentru biciclete. Astfel de măsuri au fost propuse și sunt puse în aplicare de Belgia, Bulgaria, Cipru, Cehia, Danemarca, Estonia, Grecia, Italia, Letonia, România și Slovacia.

¹⁵ Câteva exemple de operațiuni InvestEU care sprijină mobilitatea durabilă, printre alte investiții:

- Cadrul InvestEU pentru o tranziție durabilă (Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare), pentru investiții în subproiecte privind mobilitatea durabilă și mobilitatea urbană;
- Operațiunea-cadru nr. 14 privind garanția pentru durabilitate (Fondul European de Investiții), pentru investiții în mobilitatea cu emisii scăzute și cu emisii zero. Este primul produs de garantare paneuropean care sprijină tranziția verde pentru întreprinderile mici și persoanele fizice;
- Programul de finanțare a dezvoltatorilor verzi (Banca Europeană de Investiții), prin care se acordă împrumuturi-cadru pentru proiecte care sprijină obiectivele Acordului de la Paris (inclusiv mobilitatea ecologică);
- Operațiunea-cadru nr. 8 privind produsul de capital comun ce vizează componenta pentru întreprinderi mici și mijlocii și cea pentru cercetare, dezvoltare și inovare – Subprodusul pentru soluții climatice și de mediu (Fondul European de Investiții), care sprijină cercetarea, dezvoltarea, demonstrarea, extinderea și comercializarea tehnologiilor sau a soluțiilor care contribuie la obiectivele Pactului verde european, inclusiv în materie de mobilitate și transport, precum și la mediul urban construit;
- Fondul Shift4Good I (Fondul European de Investiții), care se axează pe mobilitatea și transportul inteligente și durabile și pe economia circulară și vizează în principal întreprinderile B2B. Fondul se axează însă mai mult pe mijloacele mari de transport, de la autoturisme până la sectorul transportului aerian și cel maritim.

¹⁶ Numeroase proiecte relevante sunt disponibile în baza de date TRIMIS a UE privind proiectele de cercetare și inovare în sectorul transporturilor (<https://trimis.ec.europa.eu/>).

¹⁷ <https://sport.ec.europa.eu/news/facts-and-figures-about-the-beactive-2022-campaign>

¹⁸ <https://sport.ec.europa.eu/initiatives/european-week-of-sport>

sensibilizare, cum ar fi Săptămâna europeană a mobilității¹⁹ și Carta Europeană a Siguranței Rutiere²⁰;

- sprijinirea învățării reciproce între statele membre cu privire la sporirea siguranței utilizatorilor vulnerabili ai drumurilor, în special a bicicliștilor, prin intermediul programului Schimbul UE în materie de siguranță rutieră²¹;
- stabilirea unor cerințe pentru locurile dedicate transportului de biciclete în trenurile noi și modernizate²².

3. Declarația europeană privind deplasarea cu bicicleta

Pentru a valorifica potențialul deplasării cu bicicleta, astfel încât să poată contribui în mod eficace la realizarea obiectivelor UE în materie de mobilitate, climă, mediu, sănătate, industrie și societate, gradul de utilizare a bicicletei în UE ar trebui să crească în mod substanțial. În acest scop, autoritățile de la nivel local, regional, național și european trebuie să își intensifice în continuare eforturile de promovare a deplasării cu bicicleta și să o transforme într-o opțiune mai atractivă și mai sigură pentru persoanele de toate vârstele, indiferent de condiția lor fizică, și pentru cele cu afecțiuni fizice.

În acest context, Comisia propune stabilirea unui set de principii și angajamente conexe. Acestea vor lua forma unui proiect de declarație a Parlamentului European, a Consiliului și a Comisiei. Proiectul de declarație, astfel cum este prevăzut în anexă, este prezentat sub forma unei propuneri care urmează să fie discutată cu Parlamentul European și cu Consiliul și care urmează apoi să fie semnată de către toate cele trei instituții.

Declarația propusă se bazează pe inițiativele anterioare ale statelor membre și ale Parlamentului European și beneficiază de contribuțiile colectate de la părțile interesate²³.

Principiile-cheie ale declarației sunt axate pe următoarele aspecte:

1. elaborarea și consolidarea politicilor privind deplasarea cu bicicleta;
2. încurajarea unei mobilități favorabile incluziunii, sănătoase și la prețuri abordabile;
3. crearea unei infrastructuri mai extinse și mai bune pentru biciclete;
4. creșterea investițiilor și crearea unor condiții favorabile pentru deplasarea cu bicicleta;
5. îmbunătățirea siguranței și securității rutiere;
6. sprijinirea locurilor de muncă verzi de calitate și dezvoltarea unei industrii europene a ciclismului de talie mondială;
7. sprijinirea multimodalității și a cicloturismului;

¹⁹ <https://mobilityweek.eu>

²⁰ <https://road-safety-charter.ec.europa.eu/>

²¹ <https://etsc.eu/projects/eu-road-safety-exchange/>

²² Regulamentul (UE) 2021/782 privind drepturile și obligațiile călătorilor din transportul feroviar (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX%3A32021R0782>); dispozițiile de mai sus se aplică de la 7 iunie 2025.

²³ Feedback primit în cadrul unei reuniuni dedicate a subgrupului pentru mobilitate activă al grupului de experți al Comisiei privind mobilitatea urbană, care a avut loc la 3 iulie 2023, și în timpul consultării cu privire la Noul cadru al UE pentru mobilitatea urbană (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12916-Transportul-durabil-un-nou-cadru-pentru-mobilitatea-urbana_ro).

8. îmbunătățirea colectării de date privind deplasarea cu bicicleta.

4. Calea de urmat

Prin prezentul proiect de declarație, Comisia prezintă atât un cadru de referință, cât și orientări pentru a spori nivelul de utilizare a bicicletei în UE și a sprijini locurile de muncă de calitate și industria conexe.

Comisia va promova activitățile de comunicare și de parteneriat cu statele membre și cu toate părțile relevante pentru a le sensibiliza cu privire la principiile consacrate în prezenta declarație și a asigura angajamentul lor comun față de acestea.